Nina și Romeo Alexandrescu

(Grigore Constantinescu – 26 martie 2005)

Există anumite cărți în care evocarea îmbracă și aspectul restituirii. Ceea ce a realizat Liliana Iacobescu, este astfel o acțiune, deosebit de importantă pentru acoperirea acelor insule de uitare în care s-au pierdut atâția oameni de cultură – în speță cei aparținând lumii noastre muzicale – din cauze diverse. Victime ale istoriei nefaste din jumătatea a doua secolului trecut, poate și ale propriului lor comportament în care modestia i-a oprit să accepte compromisurile și a rimat cu lipsa de atenție a contemporanilor.

Nina și Romeo Alexandrescu, Două destine închinate muzicii, cum este intitulat sugestiv volumul, mai trăiesc doar în memoria celor care i-au cunoscut. Au părăsit anii tinereții studiilor pariziene, (Nina la Conservator, Romeo la Ecole Normale), poate cea mai fericită perioadă a vieții lor, au traversat eforturile de a face ceva bun pentru muzica românească, în calitate de profesori la Conservatorul „Pro Arte” (și el o instituție uitată astăzi), Nina a cântat și a predat arta viorii, unor discipoli mai tineri, Romeo a scris decenii de-a rândul critică muzicală (mai alea la Universul), apoi cărți monografice prețuite la data apariției lor, despre compozitori francezi contemporani cu proximitatea propriei sale tinereți (Fauré, Debussy, Ravel, Ducas). Amândoi au fost priviți cu prietenie de Enescu, cel care i-a călăuzit spre Paris, fiind un timp profesor de vioară al Ninei și care i-a apreciat, conferind premiul de compoziție ce îi poartă numele, lui Romeo.

Fac parte, ca și Th. Grigoriu, Dumitru Avakian, Horațiu Rădulescu, dintre discipolii care au început studiul muzicii sub îndrumarea lui Romeo Alexandrescu. Iată de ce plecarea soților Alexandrescu de la București, spre Brașovul ultimilor ani de viață, am regretat-o mulți. Acolo, cu toată modestia situării lor în viața orașului, și-au făcut noi prieteni, au avut admiratori. Printre ei, Liliana Iacobescu, cea care semnează acum o carte documentată și tandră despre doi oameni pentru care muzica a fost „L'Isle joyeuse” a vieții lor. Discreție, suflet nobil, cultură pentru mai bine, amintiri frumoase îi înconjoară.

Cartea, editată de curând la Universitatea Transilvania, este, de fapt, o scrisoare de dragoste către doi prieteni pe care ar trebui să nu-i uităm. Așa cum a făcut, cu generoasă aplecare spre memoria lor, Liliana Iacobescu. Una din cărțile care trebuiau scrise. Desigur, mai sunt la noi, în trecutul umbrit de melancolie, multe asemenea subiecte. Dar autori?